

## Бæрæгбон æгъдауæй фæдауй

### The feast must be according to custom

Дигорæ, №2 2006

#### paragraph 1.

1.1. **Нæ** **адæмон бæрæгбæнттæ** **медесгун æма**  
нæ адæмон бæрæгбæн -тт -æ медес -гун æма  
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL national celebration PL NOM content ADJ and/but/for/that

**фæдауцæ ке** **нцæ** **уобæл** **дзорун дæр**  
фæдауцæ ке æнцæ уобæл дзор -ун дæр  
elegant who,what.GEN/that be.PRS.3PL he,she.SUPER speak INF FOC

**нæ** **гъæуй** **- æности**  
нæ гъæ -уй - æнос -т -и  
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL need/be.necessary PRS.3SG century PL GEN/INESS

**дæргъи** **сæбæл** **ку** **цийнæ** **кæнæн**  
дæргъ -и сæбæл ку цийн -æ кæн -æн  
length GEN/INESS 3PL.ENCL.SUPER when/if joy NOM do PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ

1.2. **Фал** **фæлтæрæй-фæлтæрмаæ** **цæугæй**  
фал фæлтæр -æй - фæлтæр -мæ цæу -г -æй  
however period,generation/layer ABL period,generation/layer ALL go CONV ABL  
**нæ** **еци хæзнати** **медес еуцæй-бæрцæдæр**  
нæ еци хæзна -т -и медес еуцæй-бæрцæдæр  
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL that treasure PL GEN/INESS content

**радзæгъæлтæ** **й** **æма** **абони хъæбæр**  
ра- дзæгъæл -т -æ æй æма абони хъæбæр  
PREF futile PL NOM be.PRS.3SG and/but/for/that today very/strong,sturdy  
**сагъæссаг** **æй** **сæйраг фарста** : « **Кæд æма**  
сагъæссаг æй сæйраг фарста кæд æма  
thought.provoking.question be.PRS.3SG main question when/if and/but/for/that

**куд** **бæрæг** **кæнгæ** **нцæ** **нæ**  
куд бæрæг кæн -гæ æнцæ нæ  
how/specifically known/defined do CONV be.PRS.3PL NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL  
**адæмон бæрæгбæнттæ** ?»  
адæм -он бæрæгбæн -тт -æ  
people ADJ celebration PL NOM

1.3. **Нерæнгæ нæдæр нæ** **хестæртæ** **, нæдæр**  
нерæнгæ нæдæр нæ хестæр -т -æ нæдæр  
so.far neither NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL elder PL NOM neither  
**нæ** **ахургæндтæ** **еци фарстайæн æмхузон**  
нæ ахургæнд -т -æ еци фарста -йæн æмхузон  
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL educated/scientist PL NOM that question DAT similar,equal

**фæндонмæ** **нæма æрцудæнцæ**  
 фæндон -мæ нæма æр- цуд -æнцæ  
 will/decision/proposal/in.plenty ALL not.yet PREF go PST.INTR.3PL

1.4. **Уогæ ба еци гъуддаг уотæ зин**  
 uogæ ба еци гъуддаг уотæ зин  
 although,in.fact CONTR that affair,event so difficult

**исаразæн нæй - гъæуй**  
 ис- араз -æн нæй - гъæ -уй  
 PREF produce PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ be.PRS.3SG.NEG need/be.necessary PRS.3SG

**фиццагидæр еумæйагæй баунаффæ кæнун**  
 фиццаг -и -дæр еумæйаг -æй ба- унаффæ -æ кæн -ун  
 first GEN/INESS COMPAR/FOC common ABL PREF advice/decision NOM do INF/PRS.1SG

1.5. **Нæ дзубандийæн ба фæдар бундор дæр**  
 нæ дзубанди -йæн ба фæдар бундор дæр  
 NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL speech DAT CONTR solidity,endurance foundation FOC

**ес - нæ фидтæлтин таурæгътæ æма**  
 ес - нæ фидтæлт -ин таурæгъ -т -æ æма  
 EXT NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL father.PL/ancestors ADJ story PL NOM and/but/for/that

**имисуйнæгтæ**  
 имисуйнæг -т -æ  
 remembrance PL NOM

1.6. **Газзет « Дигори » нур къуар анзи мухургонд**  
 газзет Дигор -и нур къуар анз -и мухургонд  
 newspaper Digora GEN/INESS now several/group year GEN/INESS printed

**æрцауы дигорон къæлиндар , кæцими бæрæггонд**  
 æр- цау -й дигорон къæлиндар кæцими бæрæггонд  
 PREF go PRS.3SG digor calendar which.INESS marked

**фæуунцæ , анзи дæргъи ци бæрæгбæнттæ**  
 фæуунцæ анз -и дæргъ -и ци бæрæгбæн -тт -æ  
 finish.PRS.3PL/appear.PRS.3PL year GEN/INESS length GEN/INESS what celebration PL NOM

**фæббæрæг кæнæн , етæ**  
 фæб- бæрæг кæн -æн етæ  
 PREF known/defined do PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ they,those

1.7. **Фал си**  
 фал си  
 however 3SG.ENCL.INESS/3PL.ENCL.INESS/3SG.ENCL.ABL/3PL.ENCL.ABL

**гъулæггагæн , райервæзуй дузæрдуггаг хабæрттæ**  
 гъулæгг -аг -æн ра- йервæз -уй дузæрдугг -аг хабæр -т -тæ  
 unpleasant SUF DAT PREF escape,be.saved PRS.3SG doubt/doubting SUF event,affair PL PST.2SG

**дæр**  
 дæр  
 FOC

1.8. Уомæ гæсгæ ба , 2006 анзи къæлиндар цæттæ  
 уомæ гæсгæ ба анз -и къæлиндар цæттæ  
 he,she.ALL according.to CONTR year GEN/INESS calendar ready  
 гæнгæй , евгъуд анзи нæ газзети  
 гæн -г -æй евгъуд анз -и нæ газзет -и  
 do CONV ABL past.ADJ year GEN/INESS NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL newspaper GEN/INESS  
 (№28) ниммухур кодтан , нæ зундгонд  
 ним- мухур код -т -ан нæ зундгонд  
 PREF stamp,printing do TR PST.1PL NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL well.known  
 ахургонд Гарданти Михал 1901 - 1903 æнзти ци  
 ахургонд Гардан -т -и Михал - æнз -т -и ци  
 educated/scientist Gardan PL GEN/INESS Michael year PL GEN/INESS what  
 къæлиндар исаразта , уой  
 къæлиндар ис- аразт -а уой  
 calendar PREF produce PST.TR.3SG be.SUBJ.3PL/he,she.GEN  
 1.9. Мухур ба ' й уой туххæй  
 мухур ба æй уой туххæй  
 stamp,printing CONTR 3SG.ENCL.GEN be.SUBJ.3PL/he,she.GEN for,because.of/about  
 никкодтан æма нæмæ цæмæй  
 ник- код -т -ан æма нæмæ цæмæй  
 PREF do TR PST.1PL and/but/for/that 1PL.ENCL.ALL so.that/what.ABL  
 газзеткæсгутаей еци гъуддаги бæлвурд  
 газзет кæс -гу -т -æй еци гъуддаг -и бæлвурд  
 newspaper look/read/seem PART.PRS PL ABL that affair,event GEN/INESS precise  
 зæгъуйнæгтæ кæмæ ес , етæ нæмæ сæ  
 зæгъ -уйнаг -т -æ кæмæ ес етæ нæмæ сæ  
 say PART.FUT PL NOM who.ALL EXT they,those 1PL.ENCL.ALL POSS.3PL/3PL.ENCL.GEN  
 гъудитæ ниффинсонцæ  
 гъуди -т -æ ниф- финс -онцæ  
 thought PL NOM PREF write SUBJ.3PL  
 1.10. Фал неке фезмалдæй , неке  
 фал неке фе- змалд -æй неке  
 however no.one.NOM/no.one.GEN PREF move PST.INTR.3SG no.one.NOM/no.one.GEN  
 байархайдта ...  
 бай- архайд -т -а  
 PREF act,try,endeavour TR PST.TR.3SG  
 paragraph 2.  
 2.1. Уомæ гæсгæ ба 2006 анзæн ци къæлиндар ниммухур  
 уомæ гæсгæ ба анз -æн ци къæлиндар ним- мухур  
 he,she.ALL according.to CONTR year DAT what calendar PREF stamp,printing

|                                                         |                            |                                            |                               |                          |                           |                    |
|---------------------------------------------------------|----------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------|
| кодтан                                                  | (2005                      | анзи                                       | №36                           | æма                      | 2006 №1),                 | уомæн              |
| код -т -ан                                              |                            | анз -и                                     |                               | æма                      |                           | уомæн              |
| do TR PST.1PL                                           |                            | year GEN/INESS                             |                               | and/but/for/that         |                           | he,she.DAT         |
| æ                                                       |                            | бундорæн                                   |                               | райстан                  |                           | зундгонд журналист |
| æ                                                       |                            | бундор -æн                                 | ра- йст -ан                   |                          | зундгонд журналист        |                    |
| POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN                                   |                            | foundation DAT                             | PREF take/get PST.1PL         |                          | well.known                | journalist         |
| æма                                                     | этнограф                   | Цгъойти                                    |                               | Хазбий                   |                           | арæзт              |
| æма                                                     | этнограф                   | Цгъой -т -и                                |                               | Хазби -й                 |                           | арæзт              |
| and/but/for/that                                        | ethnographer               | Tsgoev PL GEN/INESS                        | Khazbi GEN/INESS              |                          | producePART.PST/structure |                    |
| æма                                                     | нæхе                       |                                            | раздæриккон                   | къæлиндартæ              |                           | .                  |
| æма                                                     | нæхе                       |                                            | раздæр :икк -он               | къæлиндар -т -æ          |                           |                    |
| and/but/for/that                                        | 1PL.REFL.GEN/POSS.REFL.1PL | before                                     | ADJ                           | calendar                 | PL NOM                    |                    |
| 2.2. Уотæ нæ                                            |                            | зæгъæн                                     |                               |                          |                           | , æма              |
| уотæ нæ                                                 |                            | зæгъ -æн                                   |                               |                          |                           | æма                |
| so                                                      | NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL  | say                                        | PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ    |                          | and/but/for/that          |                    |
| си                                                      |                            |                                            |                               | алцидæр                  | раст                      |                    |
| си                                                      |                            |                                            |                               | алцидæр                  | раст                      |                    |
| 3SG.ENCL.INESS/3PL.ENCL.INESS/3SG.ENCL.ABL/3PL.ENCL.ABL |                            |                                            |                               | every(one)               | truth/straight            |                    |
| амунд æй                                                |                            |                                            |                               |                          |                           | .                  |
| амунд æй                                                |                            |                                            |                               |                          |                           |                    |
| explanation                                             | be.PRS.3SG                 |                                            |                               |                          |                           |                    |
| 2.3. Уой                                                |                            | фæдбæл                                     | нæмæ                          | нæ                       |                           |                    |
| уой                                                     |                            | фæд -бæл                                   | нæмæ                          | нæ                       |                           |                    |
| be.SUBJ.3PL/he,she.GEN                                  | trace SUPER                | 1PL.ENCL.ALL                               | NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL     |                          |                           |                    |
| газзеткæсгутаёй                                         |                            | дæр                                        | кадæртæ                       | æрбадзурдтонцæ           |                           | .                  |
| газзет кæс                                              | -гу                        | -т -ай                                     | дæр кадæр -т -æ               | æрба- дзурд -т -онцæ     |                           |                    |
| newspaper look/read/seem                                | PART.PRS PL ABL            | FOC                                        | someone PL NOM                | PREF speak TR PST.TR.3PL |                           |                    |
| 2.4. Зæгъæн                                             |                            |                                            | Хортити                       | Максим нин               |                           |                    |
| зæгъ -æн                                                |                            |                                            | Хорти -т -и                   | Максим нин               |                           |                    |
| say                                                     | PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ | Khortiev PL GEN/INESS                      | Maxim                         | 1PL.ENCL.DAT             |                           |                    |
| фегъосун                                                | кодта                      | :                                          | « Ци ирон-дигорон къæлиндар » |                          |                           |                    |
| фе- гъос -ун                                            | код -т -а                  |                                            | ци ирон-дигорон къæлиндар     |                          |                           |                    |
| PREF listen INF/PRS.1SG                                 | do TR PST.TR.3SG           |                                            | what Iron-Digor               | calendar                 |                           |                    |
| ниммухур                                                | кодтайтæ                   | , уоми                                     |                               | мæнмæ гæсгæ              |                           | ,                  |
| ним- мухур                                              | код -т -айтæ               | уоми                                       |                               | мæнмæ гæсгæ              |                           |                    |
| PREF stamp,printing                                     | do TR PST.2PL              | there/he,she.INESS                         | I.ALL                         | according.to             |                           |                    |
| æруагътайтæ                                             | еу                         | рæдуд                                      |                               |                          |                           | .                  |
| æр- уагът                                               | -айтæ еу                   | рæдуд                                      |                               |                          |                           |                    |
| PREF permit,let.go,keep                                 | PST.2PL ITER/one           | make.mistakes,be.mistaken.PART.PST/mistake |                               |                          |                           |                    |
| 2.5. Æз мæхуæдæг устурдигойраг                          |                            | дæн                                        | æма                           | минкый биццеуæй          |                           |                    |
| æз мæхуæдæг устурдигойраг                               |                            | дæн                                        | æма                           | минкый биццеу -ай        |                           |                    |
| I                                                       | 1SG.REFL                   | inhabitant.of.Styr-Digora                  | be.PRS.1SG                    | and/but/for/that         | little                    | boy ABL            |

нурмæ багъуди кодтон : басилтæ кæнианæ  
 нур -мæ ба- гъуди код -т -он басилт -æ кæн -ианæ  
 now ALL PREF thought do TR PST.TR.1SG New.Year.party/kolyada/January NOM do OPT.1PL  
 цуппæрæни изæрæй ( майрæнæхсæви )  
 цуппæрæн -и изæр -æй майрæнæхсæв -и  
 Thursday GEN/INESS evening ABL night.of.Virgin.Mary GEN/INESS  
 Басилтæй Фæцбадæнтæмæ ба ма  
 Басилт -æй Фæцбадæн -т -æмæ ба ма  
 New.Year.party/kolyada/January ABL Fasbaden PL ALL CONTR NEG/also/and/but/for/that  
 гъæуидæ дууæ къуæрей æма  
 гъæу -идæ дуу -æ къуæре -й æма  
 need/be.necessary OPT.3SG two NOM week GEN/INESS and/but/for/that  
 сæ кæнун райдайиуонцæ 28 январь  
 сæ кæн -ун ра- йдай -иуонцæ январ -и  
 POSS.3PL/3PL.ENCL.GEN do INF PREF begin OPT.3PL January GEN/INESS

### paragraph 3.

3.1. Еске зæгъдзæнæй , гъома , уæд бæрæгбон  
 еске зæгъ -дзæнæй гъома уæд бæрæг бон  
 someone's/someone say FUT.3SG DISC then/be.IMP.3SG known/defined day/possibility

феврæли уæнгæ ку хъæртуй .  
 феврал -и уæнгæ ку хъæрт -уй  
 February GEN/INESS up.to when/if reach PRS.3SG

3.2. Гъо , хъæртуй , уомæн æма зæронд  
 гъо хъæрт -уй уомæн æма зæронд  
 yes reach PRS.3SG he,she.DAT and/but/for/that old.age

нимадмæ гæсгæ , феврæли мæйи  
 нимад -мæ гæсгæ феврал -и мæй -и  
 count/respect.PART.PST/account ALL according.to February GEN/INESS month/moon GEN/INESS

æмбес æнсури мæйæмæ хаудтæй .  
 æмбес æнсур -и мæй -æмæ хаудт -æй  
 half/in.half January/fang GEN/INESS month/moon ALL fall.PART.PST ABL

3.3. Уотемæй , басилтæ кодтонцæ 12 январь  
 уотемæй басилт -æ код -т -онцæ январ -и  
 in.this.way New.Year.party/kolyada/January NOM do TR PST.TR.3PL January GEN/INESS  
 , Фæцбадæнтæ ба 22 нæ , фал 28  
 Фæцбадæн -т -æ ба нæ фал  
 Fasbaden PL NOM CONTR NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL however

январь ».

январ -и  
 January GEN/INESS

#### paragraph 4.

|                                         |                                             |                               |                           |              |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------|--------------|
| 4.1. <b>Максими</b>                     | <b>феппайуйнагмæ</b>                        | <b>гæсгæ</b>                  | <b>ма</b>                 |              |
| Максим -и                               | феппай -уйнаг -мæ                           | гæсгæ                         | ма                        |              |
| Maxim GEN/INESS                         | notice/guess PART.FUT ALL                   | according.to                  | NEG/also/and/but/for/that |              |
| <b>уой</b>                              | <b>зæгъæн</b>                               | <b>æма</b>                    |                           |              |
| уой                                     | зæгъ -æн                                    | æма                           |                           |              |
| be.SUBJ.3PL/he,she.GEN                  | say PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ              | and/but/for/that              |                           |              |
| <b>Фацбадæнтæ</b>                       | <b>æцæгæйдæр</b>                            | <b>гъæуама райдайуонцæ</b>    |                           | 28           |
| Фацбадæн -т -æ                          | æцæг -æй -дæр                               | гъæуама ра- йдай -уонцæ       |                           |              |
| Fasbaden PL NOM                         | truth ABL COMPAR/FOC                        | should.be PREF begin SUBJ.3PL |                           |              |
| <b>январ</b>                            | <b>изæрæй</b>                               |                               |                           |              |
| январ -и                                | изæр -æй                                    |                               |                           |              |
| January GEN/INESS                       | evening ABL                                 |                               |                           |              |
| 4.2. <b>Бæрæгбонæн</b>                  | <b>æхе</b>                                  | <b>туххæй</b>                 |                           |              |
| бæрæгбон -æн                            | æхе                                         | туххæй                        |                           |              |
| celebration PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ  | 3SG.REFL.GEN/POSS.REFL.3SG                  | for,because.of/about          |                           |              |
| <b>ба уин</b>                           | <b>бæлвурддæр</b>                           | <b>радзордзинан</b>           |                           |              |
| ба уин                                  | бæлвурд -дæр                                | ра- дзор -дзинан              |                           |              |
| CONTR 2PL.ENCL.DAT                      | precise COMPAR/FOC                          | PREF speak FUT.1PL            |                           |              |
| <b>нæ</b>                               | <b>газзети</b>                              | <b>иннæ номери</b>            |                           |              |
| нæ                                      | газзет -и                                   | инн номер -и                  |                           |              |
| NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL               | newspaper GEN/INESS                         | other number issue GEN/INESS  |                           |              |
| <b>Фацбадæни</b>                        | <b>хуæдразмæ</b>                            |                               |                           |              |
| Фацбадæн -и                             | хуæдразмæ                                   |                               |                           |              |
| Fasbaden GEN/INESS                      | just.before/the.day.before                  |                               |                           |              |
| 4.3. <b>Уæ</b>                          | <b>бон</b>                                  | <b>æй</b>                     | <b>æма</b>                | <b>нæмæ</b>  |
| уæ                                      | бон                                         | æй                            | æма                       | нæмæ         |
| POSS.2PL/2PL.ENCL.GEN                   | day/possibility                             | be.PRS.3SG                    | and/but/for/that          | 1PL.ENCL.ALL |
| <b>ниффинсетæ</b>                       | <b>уæ</b>                                   | <b>гъудитæ</b>                |                           |              |
| ниф- финс -етæ                          | уæ                                          | гъуди -т -æ                   |                           |              |
| PREF write PRS.2PL                      | POSS.2PL/2PL.ENCL.GEN                       | thought PL NOM                |                           |              |
| <b>бæрæгбони</b>                        | <b>арфитæ</b>                               |                               |                           |              |
| бæрæг бон -и                            | арфи                                        | -т -æ                         |                           |              |
| known/defined day/possibility GEN/INESS | depth/blessing/greetings/charm,spell PL NOM |                               |                           |              |